

Tjenestemandssrettens dom af 25. februar 2016

I sag nr.: TR2015.0002

Akademikerne

for

Hovedorganisationen af Officerer i Danmark

(Advokat Lise Høy Falsner)

mod

Moderniseringsstyrelsen

(Kammeradvokaten v/advokat Niels Banke)

Dommere: Tuk Bagger, Anne Kathrine Braad, Jesper Korsgaard Hansen, Henrik Højrup, Carl Erik Johansen, Lene Pagter Kristensen (retsformand), Mikael Sjöberg.

Indledning

Twisten i sagen angår, om der er begået brud på aftalen af 20. juni 1995 om klassificering af nyoprettede tjenestemandstillinger i forbindelse med oprettelse af en stilling som stabschef i Forsvarsministeriets departement, og hvis dette lægges til grund, om bruddet er bodspådragende.

Parternes påstande

Klager, Akademikerne for Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD), har nedlagt påstand om, at indklagede, Moderniseringsstyrelsen, skal betale en efter Tjenestemandssrettens skøn fastsat bod for brud på aftalen af 20. juni 1995 om klassificering af nyoprettede tjenestemandstillinger § 1 i forbindelse med klassificeringen af stillingen som stabschef ved Projekt Nyt Kampfly.

Indklagede, Moderniseringsstyrelsen, har påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

1. Aftalegrundlag

a) Klassificeringsaftalen

Med hjemmel i tjenestemandsslovens § 45 indgik Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg den 20. juni 1995 aftale om klassificering af nyoprettede tjenestemandstillinger (herefter klassificeringsaftalen). Af aftalen fremgår bl.a.:

”I henhold til tjenestemandslovens § 45 aftales følgende:

§ 1. Den almindelige klassificeringsprocedure

Finansministeriet eller det ministerium, som er bemyndiget hertil, udarbejder forslag til klassificering af nyoprettede tjenestemandstillinger.

Stk. 2. Forslaget sendes til vedkommende centralorganisation eller den tilsluttede organisation, som centralorganisationen bemyndiger hertil.

Såfremt der kan være tvivl om, hvilken centralorganisation der har forhandlingsretten, sendes forslaget tillige til Centralorganisationernes Fællesudvalg, CFU, med angivelse af, til hvilken centralorganisation forslaget er sendt.

Stk. 3. Forslaget anses for godkendt, hvis ingen centralorganisation inden for en frist af 3 uger har meddelt Finansministeriet/vedkommende ministerium, at den ønsker særskilt forhandling om stillingens klassificering.”

I Finansministeriets cirkulære af 28. august 1995 om klassificering og omklassificering er bl.a. anført følgende:

”1. Indledning

Finansministeriet og Centralorganisationernes Fællesudvalg har den 20. juni 1995 indgået aftale om klassificering af nyoprettede tjenestemandstillinger. Aftalen er optaget som bilag til cirkulæret.

...

Der er ikke med sammenskrivningen tilsigtet ændringer i regelgrundlaget. Ministerier og styrelser skal ved klassificering af stillinger fortsat være opmærksom på hidtidig praksis, herunder også den lønmæssige sammenhæng mellem den pågældende stilling og de øvrige stillinger på området. Det gælder også stillinger på friliste.

...

2. Begreberne klassificering og omklassificering

Begrebet klassificering anvendes i forbindelse med lønfastsættelsen (lønramme og evt. særligt tillæg) for nyoprettede stillinger.

Begrebet omklassificering anvendes i forbindelse med ændring af lønnen for bestående stillinger. Omklassificeringer kan være individuelle (personlige, varige, tidsbegrænsede) eller gruppevis.

...

4. Klassificering af nyoprettede stillinger uden for friliste

...

4.2. Enkeltpstillinger i lønramme 35-40

...

Klassificeringen af nyoprettede enkeltstillinger i lønramme 37 - 40 og tilsvarende stillinger på overenskomstvilkår sker ved aftale mellem Finansministeriet og vedkommende centralorganisation.

Stillingen klassificeres i en lønramme uden tillæg.

...

Forslag til klassificering af stillinger i lønramme 37-40 sendes til Finansministeriet bilagt en udtømmende stillingsbeskrivelse og en organisationsplan.

Den valgte stillingsbetegnelse skal fremgå af Statens Regnskabsdirektorats KLASS.STIKO over klassificerede stillingskoder og –betegnelser.

Den berørte organisation kan inden for en frist på 3 uger fremsætte krav om forhandling.

Stillingen kan opslås, hvis organisationen ikke har bedt om forhandling inden fristens udløb.

Eventuelt tillæg til stillingen aftales decentralt af ministerområdets cheflønspulje. Tillægget aftales som et ikke-pensionsgivende tillæg.

Når klassificering af den nyoprettede stilling er sket, opskrives ministeriets cheflønspulje med 23.000 kr. for stillinger i lr. 35 og 36 og med 37.000 kr. for stillinger i lr. 37 – 40 (begge okt. 84-niveau).”

b) Rammeaftalen

Den 1. november 2012 indgik Finansministeriet og organisationer tilsluttet AC, Offentligt Ansattes Organisationer, Centralorganisationen af 2010 og Lærernes Centralorganisation en rammeaftale om kontraktansættelse af chefer i staten. Aftalen, som afløste rammeaftale om kontraktansættelse af chefer i staten af 17. juni 2009, trådte i kraft den 1. april 2011 og var bl.a. sålydende:

”§ 1. Aftalens dækningsområde mv.

Aftalen gælder ved ansættelse i administrative chefstillinger i de departementer, styrelser og direktorater, der er nævnt i bilag 1.

...

Stk. 3. Aftalen gælder ikke i de tilfælde, hvor ansættelse sker som tjenestemand.

...

Stk. 8. Flyttes en tjenstemandsansat fra et område, der ikke er omfattet af rammeaftalen til et område, som er omfattet af rammeaftalen, kan tjenstemanden vælge at forblive tjenstemandsansat. I så fald gælder de hidtidige regler om chefløn mv., jf. § 1, stk. 4.”

Af bilag 1 til rammeaftalen, hvortil der henvises i aftalens § 1, stk. 1, fremgår, at bl.a. Forsvarsministeriets departement er omfattet af aftalens dækningsområde.

Rammeaftalen er indarbejdet i Moderniseringsstyrelsens cirkulære af 2. november 2012 om rammeaftale om kontraktansættelse af chefer i staten, hvori er anført bl.a.:

”2. Rammeaftalen omfatter administrative chefstillinger i departementer, styrelser og direktorater, der tidligere ville være blevet klassificeret i lønramme 37 – 40. ...

...

3. I stedet for den hidtidige klassificering af chefstillinger i en lønramme fastlægger rammeaftalen en grundløn i 4 grupper. Gruppe 1 og gruppe 2 har intervaller, inden for hvilke grundlønnen kan aftales mellem ansættelsesmyndigheden og den enkelte ansatte.

Indplacering af stillinger med grundløn i gruppe 1 og 2 foretager ansættelsesmyndigheden selv efter § 3, stk. 2. Indplacering af stillinger med grundløn i gruppe 3 og 4 skal fortsat finde sted i Finansministeriet.

Når der ønskes oprettet stillinger i gruppe 3 og 4, skal ministeriet således ansøge Finansministeriet herom. Finansministeriet sender forslag til stillingens indplacering til de(n) relevante centralorganisation(er). Forslaget anses for godkendt, hvis centralorganisationerne(n) ikke inden for en frist på 3 uger har fremsat ønske om en forhandling af stillingens indplacering.

Mellem ansættelsesmyndigheden og chefen kan der aftales varige og midlertidige pensionsgivende tillæg. Ledelsen kan endvidere efter forhandling med chefen fastsætte engangsvederlag og resultatløn. ...

Chefer, der er ansat i henhold til rammeaftalen, er ikke omfattet af cheflønspuljerne.”

2. Baggrunden for tvisten

Forsvarsministeriet offentliggjorde den 13. marts 2013 på sin hjemmeside med henvisning til ”Aftale på forsvarsområdet 2013-2017” og til et møde, som var blevet afholdt i forsvarsforligskredsen samme dag, at det var blevet besluttet at genoptage typevalgsprocessen for nye kampfly, som var blevet sat i bero medio 2010. Sigtet var, at der politisk skulle træffes beslutning om typevalg inden udgangen af juni 2015, og Forsvarsministeriet ville derfor nu i samarbejde med forsvaret etablere en programorganisation, der skulle udarbejde oplægget til typevalget.

Oberstløjtnant Peter Fausing, som i 2011 var blevet åremålsansat i 3 år i en konsulentstilling i Statsministeriet, accepterede efter en telefonsamtale med Forsvarsministeriets departementschef at indgå i den nye programorganisation. Om det praktiske i den anledning fremgår bl.a. følgende af en e-mail korrespondance mellem afdelingschef Kim Jesper Jørgensen, kontorchef Lotte Spanggaard og fungerende kontorchef Michael Larsen:

”**Sendt:** 20. marts 2013 23:07

...

Emne: Stabschef ved Program Nyt kampfly ...

Til IT: Oberstløjtnant Peter Fausing er i dag tiltrådt som stabschef ved Program Nyt kampfly her i departementet. Peter referer til mig. Jeg skal anmode om, at han oprettes som IT-bruger af alle relevante systemer, får fmn-mail og udrustes med relevant IT-udstyr osv.

Til Lotte: Jeg skal desuden anmode om, at Peter på alle måder ”indrulleres” som ny medarbejder i departementet, oprettes i Demars, udrustes med mobiltelefon osv. Jeg skal desuden anmode om, at (den nyligt udgivne) telefonliste opdateres, så Peter indgår som stabschef i Program Nyt kampfly og at den hidtidige opdeling af kampflyfolkene i et programkoordinationselement og et militært element ophæves. Peter Fausing bør lige se den justerede telefonliste, inden den går i trykken.

Kan vi ikke lave en lille nyhed på intranettet, hvor det nævnes, at Peter er tiltrådt ?

Mvh Kim”

” ...

Sendt: 21. marts 2013 00:23

...

Emne: SV: Stabschef ved Program Nyt kampfly ...

Kære Kim m.fl.

Jo bestemt, jeg talte med Peter her til aften, så han bliver helt ”indrulleret”. Jeg sætter Michael på, da jeg er væk i morgen torsdag (undervisning), så vi starter det op i morgen.

Vi glæder os til, at Peter ”kommer tilbage”.

Lotte”

” ...

Sendt: 21. marts 2013 09:44

...

Emne: VS: Stabschef ved Program Nyt kampfly ...

Kære alle

Se nedenstående.

Villy: Vil du ikke sørge for at telefonlisten snarest opdateres, og at Peter får set up’et at se, inden listen går i trykken.

Seb: Peter skal have fri telefon samt FAB, e-mail adresse m.v. snarest. Talte med Villy om telefon til Peter allerede i går, så vend evt. lige spg. med ham, da det kan tænkes han allerede har sat noget i værk.

KGE: Opretter du i DeMars?

Pft.

Bh. Michael”

Forsvarsministeriet sendte den 11. april 2013 en høring til Akademikerne om indplacering af en programdirektør for Nyt Kampfly Program i løngruppe 3. Det fremgår af Forsvarsministeriets fremsendelsesmail, at emnet var ”Indplacering af programdirektør i Forsvaret ...”, hvilket også fremgik af det vedhæftede høringsbrev, men der anmodedes i fremsendelsesmailen om ”Akademikernes stillingtagen til ovennævnte forslag om klassificering”. Med høringen fulgte et baggrundsnotat med beskrivelse af programorganisationen og stillingen som programdirektør. I notatets beskrivelse af programorganisationen er bl.a. anført:

”Selve programorganisationen forventes at omfatte 30 – 50 personer. Med direkte reference til direktøren forventes ansat en stabschef i lønramme 38.”

Den 8. maj 2013 blev der indgået følgende aftale mellem Peter Fausing og Forsvarsministeriet:

”Mellem Forsvarsministeriet og oberstløjtnant Peter Henrik Fausing er indgået aftale om et varigt, pensionsgivende kvalifikationstillæg og et midlertidigt pensionsgivende kvalifikationstillæg:

- Oberstløjtnant Peter Henrik Fausing ydes et varigt, pensionsgivende kvalifikationstillæg på årligt kr.
- Desuden ydes der et midlertidigt pensionsgivende kvalifikationstillæg på kr. ..., og ydes så længe Peter er ansat som oberstløjtnant i Nyt Kampfly Program
- Tillæggene har virkning fra den 1. april 2013.
- Aftalen finansieres af cheflønspuljen.
- Lønkode 2886 og Lønkode 2861. Medarbejdersnummer 223568.”

Kontorchef Lotte Spanggaard sendte samme dag sålydende brev til Peter Fausing:

”Kære Peter

Som tidligere aftalt er du pr. 1. april 2013 og indtil videre rokeret til Nyt Kampfly Program, med rang og ansættelsesvilkår som oberstløjtnant.

Dine lønvilkår er aftalt til årligt kr. ... (niveau april 12), hvoraf basislønnen (LR-37) udgør årligt kr. 527.889 og kvalifikationstillæg udgør årligt kr. De ... kr. af tillægget er et varigt pensionsgivende kvalifikationstillæg, mens det resterende tillæg er et midlertidigt pensionsgivende kvalifikationstillæg, som ydes så længe de varetager stillingen som oberstløjtnant i Ny Kampfly Program. Beløbene er i april 2012-niveau.

Tildeling af kvalifikationstillæg forudsætter, at HOD ikke gør indsigelser mod aftalen, jfr. aftale om chefløn § 6, stk. 2.

Du får fri mobil og internetforbindelse betalt.”

Stillingen som programdirektør for Nyt Kampfly Program blev slået op ved stillingsopslag af 12. maj 2013. Af stillingsopslaget fremgår bl.a. følgende:

”Forsvarsministeriet søger en programdirektør til styring af processen med tilvejebringelse af beslutningsgrundlag for udvælgelse og anskaffelse af nye kampfly.

....

Stillingen besættes på kontraktvilkår i henhold til rammeaftale om kontraktansættelse af chefer i staten og eventuelt på åremålsvilkår.

Den endelige lønpakke vil afhænge af din baggrund, dine kvalifikationer samt om ansættelse sker på åremål. Stillingen er klassificeret i lønramme 39, hvilket efter rammeaftalen svarer til gruppe 3 med en grundløn på 807.658,99 kr. Derudover er der mulighed for at forhandle tillæg efter kvalifikationer og et evt. åremålstillæg.”

Stillingen blev besat med Lone Lindsby, som tiltrådte stillingen den 15. august 2013.

Den 13. maj 2013 blev i Forsvarsministeriets Personalestyrelse oprettet en ”befaling” vedrørende Peter Fausing, hvori er anført bl.a. følgende: ”OL befales uden ansøgning til varig tjeneste ved Nyt Kampfly Program fra 1. april 2013”.

Forsvarsministeriet sendte samme dag et brev til HOD med følgende indhold:

”Ifølge aftale om chefløn § 6, stk. 2, sender Forsvarsministeriet kopi af aftale om tildelelse af et varigt, pensionsgivende kvalifikationstillæg og et midlertidigt, pensionsgivende kvalifikationstillæg til oberstløjtnant Peter Henrik Fausing til godkendelse ved Hovedorganisationen af Officerer i Danmark.”

Brevet var vedlagt aftalen af 8. maj 2013 indgået mellem Forsvarsministeriet og Peter Fausing. HOD godkendte lønaftalens indhold uden bemærkninger ved mail af 30. maj 2013.

Den 31. maj 2013 blev der opslået en stilling som sagsbehandler til Nyt Kampfly Program. I stillingsopslaget var bl.a. anført følgende:

”Information

Hvis du vil vide mere, kan du ringe til stabschef i Nyt kampFly Program, Peter Fausing, på ...”.

Samme dato blev der tillige opslået en anden stillingsannonce vedrørende stillingen som chef for kapacitetskontoret i programorganisationen for anskaffelsen af nye kampfly. Heri var bl.a. anført:

”Information

Nærmere oplysning om stillingen kan fås ved henvendelse til fungerende stabschef for programorganisationen, Peter Fausing tlf. ...”

HOD blev ved læsning af disse stillingsopslag opmærksom på, at stabschefstillingen var oprettet og besat med Peter Fausing.

Ved brev af 29. august 2013 til Forsvarsministeriet begærede HOD forhandlingsmøde vedrørende stillingsbesættelse samt opslag af tjenestemandstillinger i Projekt Nyt Kampfly. Det hedder i brevet bl.a.:

”Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD) begærer herved forhandling, jf. Tjenestemændenes Hovedaftale § 13, i sagen vedrørende stillingsbesættelse samt opslag af tjenestemandstillinger i Projekt Nyt kampfly.”

Der blev afholdt et orienterende møde i sagen d. 27. juni 2013, hvor HOD beskrev manglerne vedrørende klassificering af tjenestemandstillinger i projektkontoret, set fra et HOD perspektiv. Siden pågældende møde er stillingen som chef for Kapacitetskontoret blevet besat, og der har været drøftelse med efterfølgende klassificering vedrørende en M331-stilling som teknikofficer. HOD ser et fortsat udestående vedrørende stillingen som Stabschef, op til seks stillinger i den militære ledergruppe samt en M321-stilling, der har været i opslag uden forudgående klassificering.”

Der blev afholdt forhandlingsmøde den 12. september 2013. Af referatet fra dette møde fremgår bl.a.:

”FMN redegjorde kort for baggrunden for etableringen af Nyt Kampfly Program. FMN oplyste i den forbindelse, at organisationen på grund af de fastsatte terminer for færdiggørelsen af programmets arbejde havde påbegyndt arbejdet i programmet før organisationen, herunder den endelige struktur og medarbejderne, var på plads. En sådan proces havde været nødvendig, om end den samtidig havde gjort klassificeringsprocessen mere udfordrende end vanligt. Hertil kom, at Programmet organisatorisk bestod af en vifte af forskelligartede stillinger, herunder blandt andet nyoprettede stillinger, overførte stillinger fra det gamle kampflyprojekt, PNK, eksisterende stillinger i Forsvaret samt udlånte ad hoc medarbejdere. Dette havde ligeledes bidraget til at gøre processen mere udfordrende.

Nu syntes strukturen imidlertid at være på plads, hvorfor FMN havde udarbejdet en oversigt over strukturen og de enkelte stillinger i programmet. Skemaet blev udleveret på mødet og gennemgået.

...

FMN redegjorde herudover for omstændighederne omkring besættelsen af den midlertidigt oprettede stabschefsstilling. FMN oplyste, at stillingen bevidst var gjort midlertidig – og dermed ikke klassificeret – idet den nyligt tilkomne programdirektør skulle have mulighed for at danne sig et overblik over strukturen og på den baggrund selv vurdere, hvilke kompetencer der var brug for i stillingen. FMN oplyste videre, at lønaftalen for den person, der pt. bestred stillingen, var godkendt af HOD før sommerferien, og at den pågældende medarbejders løn allerede lå over en lønramme 38 løn, hvilket havde været afgørende for FMN.

HOD fandt det problematisk, at stillingen ikke var klassificeret, og henstillede til, at dette skete snarest. FMN tog henstillingen ad notam.”

I et udkast til stillingsopslag vedrørende ”stabschef til Forsvarsministeriets Nyt Kampfly Program”, som er udarbejdet i Forsvarsministeriet og dateret den 21. maj 2014, hedder det bl.a.:

”Forsvarsministeriet søger en stabschef til programorganisationen for anskaffelse af nye danske kampfly til besættelse snarest. Programorganisationen, Nyt Kampfly Program, håndterer genopstart, typevalg og den efterfølgende anskaffelsesproces i forbindelse med anskaffelsen af nye kampfly og organisationen ledes af en programdirektør.

Stabschefen vil skulle assistere programdirektøren i den daglige ledelse af såvel processen for udvælgelse af det kommende nye danske kampfly som den efterfølgende proces for anskaffelse og implementering.

...

Løn og ansættelsesvilkår

Stillingen besættes på kontraktvilkår i henhold til rammeaftale om kontraktansættelse af chefer i staten og eventuelt på åremålsvilkår.

Den endelige lønpakke vil afhænge af din baggrund, dine kvalifikationer samt om ansættelsen sker på åremål. Stillingen er klassificeret i løngruppe 2 efter rammeaftalen med en årlig grundløn inden for rammen af 603.087-716.977 kr. Derudover er der mulighed for at forhandle tillæg efter kvalifikationer og et evt. åremålstillæg.

Hvis du i forvejen er tjenestemand, kan ansættelsen efter en konkret vurdering ske som tjenestemand. Du skal i givet fald stile din ansøgning til Dronningen.

Hvis du er militært ansat, sættes du i overtalligt nummer i dit værn, og ansættelsen sker som afdelingschef.”

I et internt notat fra 11. juli 2014 udarbejdet af chefkonsulent i Forsvarsministeriet Anne Marie Sørensen er anført bl.a. følgende under overskriften ”KLASSIFICERING AF STILLINGEN SOM STABSCHEF I NYT KAMPFLY PROGRAM”:

”Stillingen som stabschef for programmet vedrørende anskaffelse af nye kampfly skal klassificeres. Det er den eneste chefstilling, der endnu ikke er blevet klassificeret i programmet.

...

Stillingens opgaveportefølje vurderes at underbygge en indplacering i løngruppe 2. En samlet vurdering af stillingens politiske, strategiske og økonomiske tyngde berettiger til en indplacering i løngruppe 2.

Personalekontoret indstiller, at stillingen som stabschef i Forsvarsministeriets Nyt Kampfly Program oprettes som chefstillingsnummer XXXX og indplaceres i løngruppe 2 jf. rammeaftalen. ...”

I et nyt internt notat dateret 24. september 2014 anfører chefkonsulent Anne Marie Sørensen bl.a. følgende under overskriften ”INDPLACERING AF STABSCHEF FOR NYT KAMPFLY PROGRAM”:

”Nyt Kampfly Program har en stor politisk, strategisk og økonomisk betydning, hvilket også er et væsentligt parameter i vurderingen af stillingen.

Stillingtagen til, hvorvidt der skulle være en decideret stabschefstilling i programmet, har afventet flere forhold. Dels har programdirektøren skulle beslutte, om der var behov for en stabschef, dels har reorganiseringen af Forsvarsministeriets departement og Forsvarskommandoen skulle falde på plads.

Det er vurderingen, at stillingen er en civil stilling, der skal indplaceres i henhold til rammeaftalen.

...

Udover stillingens ledelsesmæssige tyngde, har den politiske, strategiske og økonomiske tyngde af kampflyprogrammet også betydning. Samlet vurderes dette at underbygge en indplacering i løngruppe 2.

Personalekontoret indstiller, at stillingen som stabschef for Nyt Kampfly Program oprettes som chefstillingsnummer og indplaceres i løngruppe 2, jf. rammeaftalen for kontraktansættelse i staten. Stillingen finansieres af det ledige chefstillingsnummer [.....nummer, titel, lønramme 38.]

Stillingen kan umiddelbart efter godkendelse slås op som en afdelingschef stilling, der kan besættes af såvel civile som militære. I det omfang en militær tilbydes stillingen vil vedkommende skulle ansættes i henhold til lov om normering- og klassificering § 5, stk. 1, hvorefter vedkommende ansættes midlertidigt som civil og sættes uden for nummer i sit værn.”

Stabschefstillingen blev imidlertid aldrig slået op, da Forsvarsministeriet i løbet af efteråret 2014 besluttede sig for, at der ikke fremadrettet var et behov for en funktion som stabschef i Nyt Kampfly Program. Peter Fausing fratrådte herefter stillingen som stabschef pr. 1. februar 2015. Han blev samme dag forfremmet til oberst og er i dag militært ansat i lønramme 38.

HOD har fået delvis aktindsigt i et internt notat dateret 6. november 2014 udarbejdet af chefkonsulent Anne Marie Sørensen, hvoraf følgende fremgår:

”SAGSFORLØB I SAGEN VEDRØRENDE STABSCHEF KAMPFLY

<udeladt>

Forsvarsministeriet har den 22. september 2014 modtaget brev fra HOD vedrørende stillingen som stabschef ved Nyt Kampfly Program og dennes manglende klassificering. HOD meddeler i brevet, at der vil blive taget skridt til at indbringe sagen for Tjeneste-

mandsretten. Forsvarsministeriet har den 8. oktober 2014 kvitteret for henvendelsen og meddelt, at ministeriet vil vende tilbage snarest.

Tidsforløb

<udeladt>

21. maj 2013 bliver OL Peter Fausing befalet i stillingen som stabschef med tilbagevirkende kraft fra 1. april 2013. Det fremgår af denne befaling, at han befales til varig tjeneste over 4 år i stillingsnummer 03042305 (Stabschef). <udeladt> Det fremgår endvidere af befalingen, at stillingen har chefstillingsnummer 7427. <udeladt>

29. august [rettet til 12. september] 2013 afholder Forsvarsministeriets HR- og Administrationskontor et forhandlingsmøde med HOD. Det fremgår af referatet fra dette møde, at:

” FMN redegjorde herudover for omstændighederne vedrørende besættelsen af den midlertidigt oprettede stabschefsstilling. FMN oplyste, at stillingen bevidst var gjort midlertidig – og dermed ikke klassificeret – idet den nyligt tilkomne programdirektør skulle have mulighed for at danne sig et overblik over strukturen og på den baggrund selv vurdere, hvilke kompetencer der var brug for i stillingen. FMN oplyste videre, at lønftalen for den person, der pt. bestred stillingen, var godkendt af HOD før sommerferien, og at den pågældende medarbejders løn allerede lå over en lønramme 38 løn, hvilket havde været afgørende for FMN.

HOD fandt det problematisk, at stillingen ikke var klassificeret, og henstillede til, at dette skete snarest. FMN tog henstillingen ad notam.”

22. september 2014: HOD oplyser, at sagen vil blive indbragt for tjenestemand retten.

Demars udskrift

Personalekontoret har modtaget en udskrift fra Demars over den stilling, som Peter Fausing er placeret i.

Det fremgår, at Peter Fausing er placeret i en stabschef stilling i LR 38, og at stillingen er gyldig fra 1. april 2013. Det fremgår endvidere, at stillingen har PKAT 188, hvilket er en militær tjenestemandstilling (HOD). På trods af, at stillingen er oprettet som en LR 38 stilling, er der ikke angivet et chefstillingsnummer i Demars.

<udeladt>”

Af referat dateret den 9. februar 2015 af ”mæglingssmøde d. 8. januar 2015 vedrørende brud på klassificeringsaftalen i forbindelse med besættelse af stillingen som stabschef ved Projekt Nyt Kampfly” fremgår bl.a.:

”*Tilstede:*

Akademikerne/HOD: Advokat Lise Høy Falsner, Steen Mikkelsen,

Forsvaret: Personalechef Anders Jacobsen, chefkonsulent Anne Marie Sørensen, chefkonsulent Rikke Kraiberg

Moderniseringsstyrelsen: Kontorchef Carsten Holm, specialkonsulent Rita Jensen

...

Moderniseringsstyrelsen indledte mødet med at tilkendegive, at Moderniseringsstyrelsen og Forsvarsministeriet var enige med Akademikerne/HOD i, at stillingen skulle have været klassificeret og at der var tale om en fejl, når ikke dette var sket.

Forsvarsministeriet redegjorde kort for sagens forløb, herunder at der som fremført i referat af møde fra d. 12. september 2013 havde været usikkerhed om den midlertidige stillings status i projekt Nyt kampfly, og at ministeriet havde ønsket at afvente den netop tiltrådte programdirektørs stillingtagen til behovet for stillingen. Det var desværre ikke lykkedes at få en afklaring af stillingens status.

Forsvarsministeriet pegede endvidere på, at der ved reorganisering af projekt Nyt Kampfly medio 2013 havde været usikkerhed om, hvordan projektet organisatorisk skulle placeres og håndteres. Projektet var blevet tilknyttet Forsvarsministeriets departement. Med denne placering af projektet blev stillingen som stabschef en civil stilling og omfattet af 'Rammeaftalen om kontraktansættelse af chefer', hvorefter Forsvarsministeriet kan indplacere chefstillinger i løngruppe 1 og 2 (svarende til lr 37 og 38). Formelt set havde Forsvarsministeriet således allerede på dette tidspunkt kunne indplacere stilling i løngruppe 2 uden at involvere Akademikerne/HOD.

Forsvarsministeriet fremhævede desuden, at der var blevet reserveret et stillingsnummer i lr 38 til stabschefstillingen, hvilket bl.a. fremgår af stillingsoplysningerne i Demars.

Endelig fremhævede *Forsvarsministeriet*, at selvom stillingen ikke var blevet formelt klassificeret eller indplaceret, var der efter Forsvarsministeriet ikke uenighed om, at stillingen skulle indplaceres i lr 38/løngruppe 2, hvilket den indgåede lønaftale fra maj 2013, som HOD havde godkendt, også var et udtryk for.

...

Akademikerne/HOD fremførte, at HOD i maj 2013 havde godkendt en lønaftale til en oberstløjtnant (lr 37) i projekt Nyt Kampfly, og at HOD hermed ikke havde godkendt en løn eller et lønniveau til en stabschef i lr 38 (der er på oberstniveau). Om lønnen ville have været højere eller lavere, kunne der ikke siges noget om. Den manglende klassificering/indplacering af stillingen havde dog betydet, at den person som havde været i stillingen ikke var blevet udnævnt til oberst, hvilket havde medført ringere vilkår fx i forhold til pension og ved en evt. afskedigelse, dødsfald mm.

Akademikerne/HOD efterspurgte et tidspunkt for, hvornår stillingen kunne have været klassificeret/indplaceret, efter at programdirektøren var blevet ansat.

Forsvarsministeriet mente ikke, at der kunne gives et sådant tidspunkt, da der netop i hele perioden havde været usikkerhed om stillingen skulle bevares med det nuværende indhold.

Parterne forhandlede om mulighederne for en forligsmæssig løsning af sagen. Der kunne ikke opnås enighed herom.

Akademikerne/HOD ville herefter tage skridt til indbringelse af sagen for Tjenestemandsretten med påstand om en alvorlig bod.”

Parterne afholdt den 25. november 2015 et mæglingssmøde vedrørende forståelsen af det, som er anført i mødereferatet af 9. februar 2015. Af mødereferatet vedrørende mødet den 25. november 2015 fremgår bl.a.:

”Moderniseringsstyrelsen/Forsvarsministeriet anførte, at man ikke fragår, hvad der er sagt på forhandlingsmødet. I referatet står ikke, at der er anerkendt et brud på klassificeringsaftalen. Moderniseringsstyrelsen/Forsvarsministeriet anerkendte, at det var en fejl, at stillingen ikke var klassificeret/indplaceret, sådan som det var beskrevet i det samlede referat og hvoraf fremgår, at der i virkeligheden var tale om en procesmæssig fejl, ved at stillingen ikke var blevet indplaceret efter ’Rammeaftalen om kontraktansættelse af chefer i staten’. Moderniseringsstyrelsen anførte endvidere, at når der i det fremhævede afsnit fra indledningen af referatet står ’klassificering’, egentlig skulle have stået ’klassificering/indplacering’, som i resten af referatet. Derfor er det afgørende, at referatet læses i sin helhed.

Akademikerne/HOD spurgte, om man fastholder, at der ikke er afgivet en bindende proceserklæring under mødet den 8. januar 2015.

Moderniseringsstyrelsen/Forsvarsministeriet oplyste, at man fastholder alt, hvad der er anført i processkriftet, og at man kunne konstatere, at der var forskellige opfattelser af referatets indhold.

Akademikerne/HOD kunne ikke genkende, at Moderniseringsstyrelsen og Forsvarsministeriet under mødet den 8. januar 2015 eller i referatet skulle have begrænset og/eller ændret sin klare tilkendegivelse af, man var enige med Akademikerne/HOD i, at stillingen skulle have været klassificeret, og at der var tale om en fejl, når dette ikke var sket. Akademikerne/HOD påpegede, at hvis tilkendegivelsen havde været begrænset/ændret som anført, ville man klart have reageret på det. I øvrigt har Moderniseringsstyrelsen selv udarbejdet referatet af mødet den 8. januar 2015.”

Forklaringer

Søren Wad Clausen har forklaret bl.a., at han har været ansat som konsulent i HOD siden den 1. september 2011. Hans hovedansvarsområder er bemanningssystemer og stillingsopslag.

Han blev i slutningen af maj 2013 opmærksom på, at der i nogle stillingsopslag blev henvist til stabschef Peter Fausing for yderligere oplysninger. HOD udledte heraf, at stabschefstillingen i den nye organisation var blevet besat med Peter Fausing, selv om stillingen ikke var blevet klassificeret, hvilket var et brud på klassificeringsaftalen. Program Nyt Kampfly var en struktur, som blev flyttet fra Forsvarskommandoen til Forsvarsministeriets departement. I den beskrivelse af stillingen som programdirektør, som HOD modtog via Akademikerne ved mail

af 11. april 2013, blev stillingen som stabschef omtalt som en lønramme 38-stilling, hvilket er en tjenestemandstilling, ikke en rammeaftalestilling. Desuden blev cheflønaf-talen anvendt ved aftaleindgåelsen den 8. maj 2013 med Peter Fausing, og den anvendes ikke på rammeaftalestillinger, men kun på tjenestemandstillinger. Han er derfor ikke i tvivl om, at Peter Fausing blev ansat i en militær tjenestemandstilling. Hverken han eller andre fra HOD har anerkendt, at stillingen ikke skulle klassificeres, tværtimod har de gjort tydeligt opmærksom herpå, blandt andet på mødet i september 2013.

Bent Fabricius har forklaret bl.a., at han har været formand for HOD fra 2006 til maj 2014.

Han hørte første gang om sagen fra Søren eller Steen lige op til sin sommerferie. Han opfattede det ikke som en sag, han skulle tage sig af, da sekretariatet blot skulle sørge for klassificering af stillingen. Han har ikke godkendt, at stillingen ikke skulle klassificeres, men han anerkendte, at klassificeringen kunne afvente ansættelsen af den ny programdirektør. Bruddet var allerede sket, men han var villig til at acceptere dette, hvis forholdene herefter blev bragt i orden. Det skete imidlertid ikke, da Forsvarsministeriet trænede sagen. Han tror, at han sidst havde fat i sagen i januar 2014 i forbindelse med et møde med Forsvarsministeriet, som dog ikke førte til noget resultat.

Steen Mikkelsen har forklaret bl.a., at han har været konsulent i HOD siden den 1. juni 2007.

Han blev af Søren gjort opmærksom på Forsvarsministeriets manglende overholdelse af klassificeringsaftalen i slutningen af maj 2013 i forbindelse med et stillingsopslag, hvor der blev anført en mulighed for at rette henvendelse til stabschef Peter Fausing for yderligere oplysninger. HOD havde imidlertid ikke fået forelagt noget forslag til klassificering af en stabschefstilling i den nye organisation. En sådan stilling skulle klassificeres, inden den kunne besættes, også selvom det var en midlertidig stilling. Der var derfor ved besættelsen af stabschefstillingen blevet begået en klar fejl og dermed sket et brud på klassificeringsaftalen, da der ikke er en bagatelgrænse for, hvornår en fejl udgør et brud.

Det er væsentligt at skelne mellem personen og stillingen. Først når stillingen er blevet klassificeret og oprettet, kan man begynde at besætte stillingen, evt. midlertidigt. Man kan heller ikke fungere i en stilling, der ikke forinden er blevet klassificeret. Bruddet består således i, at man ikke klassificerede stillingen, inden man ansatte Peter Fausing i den.

HOD fik i maj 2013 aftalen med Peter Fausing om dennes kvalifikationstillæg til godkendelse, men det, som HOD dermed godkendte, var to tillæg til en stilling som oberstløjtnant. HOD måtte således gå ud fra, at Peter Fausing var blevet beordret over i en lønramme 37-stilling. Der var derfor ikke tale om nogen godkendelse i forhold til stabschefstillingen. Det fremgik endvidere af aftalen, at den blev finansieret af cheflønspuljen, som ikke gælder for rammeaftalestillinger, hvorfor der ikke kunne være nogen tvivl om, at den stilling, som Peter Fausing var blevet flyttet over i, var en tjenestemandstilling.

Han mener, at referatet af mødet i Moderniseringsstyrelsen den 8. januar 2015 er retvisende. Han husker ikke, at der skulle være sagt andet på mødet end det, der fremgår af referatet.

Sofie Nilsson har forklaret bl.a., at hun er forhandlingschef i Akademikerne med ansvar for det statslige område. Tidligere arbejdede hun i Personalestyrelsen.

Normalt er det sådan, at Akademikerne modtager klassificeringsforslag vedrørende nyoprettede stillinger, som Akademikerne herefter sørger for at videreformidle til den berørte medlemsorganisation til godkendelse. Det er vigtigt, at stillinger klassificeres, da det har betydning for såvel lønrammen som pensionen. Også en midlertidig stilling skal klassificeres, før end den kan besættes.

Stillingen som stabschef var ikke klassificeret, inden Peter Fausing blev ansat. Stillingen var en militær tjenestemandstilling, og en sådan skal klassificeres. Akademikerne skulle derfor have modtaget et høringsbrev vedrørende stillingen med angivelse af lønramme 38 fra Moderniseringsstyrelsen svarende til det, de modtog vedrørende stillingen som programdirektør. De modtog imidlertid aldrig et sådant brev i denne sag. Der er derfor sket et brud på klassificeringsaftalen. Det er et brud, også selv om det alene måtte bero på en fejl, for stillingen burde have været klassificeret for længst. Der er tale om et groft brud og en gentagen problemstilling.

Forsvarsministeriet beskrev selv stabschefstillingen som en militær tjenestemandstilling. Først halvandet år senere begyndte ministeriet at tale om, at det skulle have været en rammeaftalestilling. Stillingen burde have været klassificeret længe forinden. Peter Fausing var placeret i den forkerte lønramme, lønramme 37, i små to år, hvilket kunne have haft en pensionsmæssig betydning for ham. Alle er enige om, at stillingen skulle være i lønramme 38, men der skete ikke noget med klassificeringen. Peter Fausing fungerede som chef for fire personer i den samme lønramme, som han selv var i.

Hun deltog ikke i mødet med Moderniseringsstyrelsen den 8. januar 2015, men hun forstår referatet sådan, at den fejl, som Moderniseringsstyrelsen og Forsvarsministeriet vedkendte sig, var, at stillingen ikke var blevet klassificeret, hvilket udgør et brud på klassificeringsaftalen.

Peter Fausing har forklaret bl.a., at han i dag er oberst. Han kom fra en stilling i Statsministeriet, da han blev ansat som stabschef, men han havde tidligere været i Forsvarsministeriet.

Han blev tilknyttet Program Nyt Kampfly efter en henvendelse den 18. marts 2013 fra Forsvarsministeriets departementschef, som gerne ville have, at han kom over i departementet og tog sig af opgaven, indtil der blev ansat en programdirektør. For ham var det tydeligt, at stillingen var midlertidig, og han gik ind til stillingen på den præmis, at han skulle være der, ind-

til der blev ansat en direktør. Direktøren skulle herefter tage stilling til, om der var behov for en stabschef, og om det i givet fald skulle være ham. Opgaven var at oprette et program, som løbende skulle kunne tilpasses behovet, og der var derfor ikke tale om en traditionel organisation. Der blev ansat en direktør pr. 15. august 2014. Hun så en pointe i, at han fortsatte i en overgangsperiode.

Han hæftede sig ikke synderligt ved, om det var en civil eller militær stilling. Han noterede sig bare, at han skulle løse en opgave. Han havde tidligere været i en civil stilling i departementet. Stillinger i Forsvarsministeriets departement er civile.

Han ved ikke, hvorfor det i den befaling, som blev oprettet i Forsvarsministeriets Personalestyrelse den 13. maj 2013, er anført, at han var befalet til varig tjeneste ved Program Nyt Kampfly fra 1. april 2013. I hans egen forståelse har der hele tiden været tale om en midlertidig stilling.

Han blev kontaktet af HOD medio juni 2013, hvor han og Steen talte om programmet og om, hvordan det udviklede sig. Han fortalte da, at han var gået ind i det på den præmis, at der var tale om en midlertidig stilling. Han har ikke været utilfreds med sine vilkår og har ikke lidt noget tab. Det er ikke ham, som har bedt om at få sagen ført.

Anders Jakobsen har forklaret bl.a., at han dengang var kontorchef i Forsvarsministeriets personalekontor.

Stabschefstillingen var en civil stilling og dermed omfattet af rammeaftalen. Stillingen var placeret i departementet, hvor alle stillinger er civile, også selvom det er medarbejdere med militær baggrund. En militær tjenestemand, som ansættes som kontorchef eller afdelingschef i departementet, bliver udnævnt af Dronningen og sættes som overtalligt nummer i sit værn, således at vedkommende har mulighed for at komme tilbage. Cheferne i Forsvarsministeriets departement fungerer på lige vilkår, uanset om deres baggrund er militær eller civil. Han kan ikke huske, at de har haft militære stillinger i departementet.

Ordene ”(løn)indplacering” og ”klassificering” anvendes i daglig tale i flæng som betegnelser, såvel når der sker klassificering efter klassificeringsaftalen af en nyoprettet tjenestemandsstilling, som når der sker lønindplacering efter rammeaftalen.

Han var ikke med til at etablere stabschefstillingen i foråret 2013. Den var efter de oplysninger, som han fik fra HR/Administrationskontoret, oprettet som en midlertidig stilling. Baggrunden herfor var, at den nye programdirektør skulle have tid til at overveje behovet for stillingen mv. Hvis stillingen havde været oprettet som fast, skulle den have været slået op som en gruppe 2 stilling svarende til en afdelingschefstilling i lønramme 38.

Han havde i efteråret 2013 en dialog med Bent Fabricius om stillingen, og der blev den 12. september 2013 afholdt et forhandlingsmøde om bl.a. denne stilling. Det blev herunder klart tilkendegivet fra Forsvarsministeriets side, at stillingen var midlertidig. Ministeriet var imidlertid enig i, at stillingen skulle gøres fast, og at der skulle ske en lønindplacering, således at Peter Fausing kunne søge stillingen. Teknisk set kunne man have lavet en lønindplacering efter rammeaftalen allerede på dette tidspunkt, og når det ikke skete, skyldtes det alene usikkerhed om, hvorvidt organisationen overhovedet ønskede en sådan stilling. Der blev gjort forsøg på at få gjort stillingen permanent, og det var her, han kom ind i billedet, men forsøgene lykkedes ikke. Det var imidlertid en fejl, at der ikke var sket en lønindplacering efter rammeaftalen, og det var denne fejl, som blev erkendt af Forsvarsministeriet på mæglingssmødet den 8. februar 2015, hvori han deltog.

Notatet af 6. november 2014, som HOD har fået delvis aktindsigt i, er lavet af hans kontor. De oplysninger, som fremgår heraf, indeholder ingen selvstændig stillingtagen til stabschefstillingen, idet oplysningerne alene gengiver, hvorledes stillingen internt er blevet registreret i systemet.

Michael Storm Larsen har forklaret bl.a., at han fra maj 2013 fungerede som chef for Forsvarsministeriets interne HR administrationskontor.

Han fik oplysningen om, at stabschefstillingen var oprettet som en midlertidig stilling, fra Lotte Spanggaard, der fratrådte som kontorchef i maj 2013, og fra Laila Reengaard, men han husker ikke hvornår. Der var en løbende dialog mellem de tre om stillingen. Han blev ikke gjort bekendt med, hvilke registreringer der internt blev gjort vedrørende stillingen, og han ved ikke, om det er udtryk for en bevidst handling, når man i befalingssystemet har skrevet ”beordres til varig tjeneste over 4 år”.

Han deltog i forhandlingsmødet den 12. september 2013. Referatet fra mødet er udfærdiget af ham og afspejler, hvad der blev sagt på mødet. Forsvarsministeriet oplyste, at stabschefstillingen var midlertidig, og det ville den være, indtil programdirektøren var på plads og havde haft mulighed for at vurdere behovet. Alle stillinger i departementet er civile, så stabschefstillingen var klart en civil stilling omfattet af rammeaftalen. Ordet ”klassificering” anvendes ikke særligt stringent i ministeriets sprogbrug omkring klassificering eller indplacering, og dette er baggrunden for, at han i referatet har skrevet ”klassificering” og ”lønramme 38” om stabschefstillingen, selv om stillingen skulle lønindplaceres efter rammeaftalen, hvor den hørte hjemme i gruppe 2. Det er korrekt, at man ikke kan se af referatet, at stillingen efter hans opfattelse var en rammeaftalestilling. De kom ikke ind på rammeaftalen under mødet. Han har ikke lagt noget særligt i den sprogbrug, som han har gjort brug af i mødereferatet. Han kunne lige så godt have skrevet en afdelingschefstilling i stedet for LR 38 stilling. Det er ligesom med kontorchefstillinger, der i daglig tale kaldes LR 37 stillinger. Det er bare udtryk for en afslappet anvendelse af terminologien. HOD kritiserede på mødet, at stillingen fortsat var midlertidig, og det var en henstilling om snarest at få stillingen bragt på plads, som Forsvars-

ministeriet tog ad notam. Han er ikke bekendt med, hvornår programdirektøren havde et overblik over, hvad der var behov for.

Carsten Holm har forklaret bl.a., at han er kontorchef i Moderniseringsstyrelsens kontor for overenskomster og aftaler.

Rammeaftalen, som stammer tilbage fra 2009, indførte et nyt ansættelsesgrundlag for chefer i staten. Det er ham, der har underskrevet cirkulæret om rammeaftalen. Aftalen indeholder fire løngrupper, 1 - 4, som korresponderer med lønrammerne 37 – 40. Det er den enkelte ansættelsesmyndighed, som indplacerer stillinger i løngruppe 1 og 2, mens det vedrørende løngruppe 3 og 4 er aftalt at bevare den traditionelle procedure med forhandling med organisationerne, som kendes fra klassificeringsaftalen. Hvis rammeaftalen ikke overholdes, er det ikke en sag for Tjenestemandsretten, men en tvist, der skal løses fagretligt inden for den hovedaftale, som er gældende.

Forsvarsministeriets departement har – ligesom de øvrige ministeriers departementer – været omfattet af rammeaftalen siden 2009. Departementet er en civil myndighed, og stillinger i departementet er derfor civile stillinger.

I den ideelle verden ville man sondre mellem begreberne ”klassificering” og ”lønindplacering”, men i praksis sammenblandes begreberne. Det kommer han også selv til.

Han var med til mæglingsmødet den 8. januar 2015. Forsvarsministeriet og Moderniseringsstyrelsen holdt forinden et formøde, hvorunder man var enige om på mæglingsmødet at erkende, at der var begået fejl. Fejlen bestod i, at stillingen var blevet besat, uden at der var sket en lønindplacering, således at grundlønnen var blevet fastlagt helt fra starten. Det normale – også på rammeaftalens område – er, at man starter med at få fastsat rammerne for lønindplaceringen, hvorefter der kan ske ansættelse og fastsættelse af eventuelle løntillæg mv. Det var ham, der indledte mødet med at sige, at der var begået fejl. Den fejl, man anerkendte, var, at Forsvarsministeriet ikke fra starten havde fået stillingen ind under rammeaftalen som det rigtige ansættelsesgrundlag. Det fremgår udtrykkeligt af referatet fra mæglingsmødet, at ministeriet anså stillingen som en civil stilling omfattet af ”Rammeaftalen om kontraktansættelse af chefer”. Der var derfor ikke tale om, at man anerkendte, at der var sket brud på klassificeringsaftalen. Dette gælder, uanset det i referatet er anført, at Moderniseringsstyrelsen var enig i, at det var en fejl, at stillingen ikke var blevet klassificeret. Begreberne ”klassificering” og ”lønindplacering” anvendes således som nævnt i flæng, og det fremgår klart af referatet læst i sin helhed, at den fejl, som man anerkendte, var, at stillingen ikke var blevet lønindplaceret efter rammeaftalen.

Man kan ikke være ansat efter rammeaftalen og i en militær tjenestemandstilling samtidigt, men en tjenestemand, som ansættes på områder, hvor rammeaftalen finder anvendelse, kan vælge at forblive tjenestemandsansat. Der sker i så fald en ”oversættelse” til den lønramme,

som stillingen svarer til, og cheflønsaftalen – dvs. tjenestemandreglerne – anvendes ved aftale om løntillæg.

Anne Marie Sørensen har forklaret bl.a., at hun har været chefkonsulent i Forsvarsministeriets Personalekontor siden 2013.

Stillinger i ministeriets departement er civile stillinger, da departementet er en civil myndighed, og alle chefer i departementet er ansat i civile chefstillinger. Besættes en chefstilling i departementet med en militær tjenestemand, sker det i henhold til en lov fra 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger for en tidsbegrænset periode, som kan forlænges, idet de pågældende under tjenesten sættes i overtalligt nummer i sit værn eller korps. Dette ændrer imidlertid ikke på, at den stilling, som den pågældende ansættes i, er en civil chefstilling, som er omfattet af rammeaftalen.

Stillingen som stabschef for Program Nyt Kampfly var derfor omfattet af rammeaftalen, hvilket hun også har lagt til grund i de af hende udarbejdede notater af 11. juli 2014 og 24. september 2014, og hvori hun har indstillet, at stabschefstillingen blev indplaceret i løngruppe 2, jf. rammeaftalen. Det er i den forbindelse uden betydning, at der i notatet af 11. juli 2014 bruges terminologien, at stillingen skal ”klassificeres”, da begreberne ”klassificering” og ”indplacering” ikke anvendes stringent, heller ikke af hende. Man kan godt tale om klassificering, selvom det, der menes, er lønindplacering efter rammeaftalen.

Stillingen som stabschef blev ved oprettelsen i foråret 2013 registreret som en militær stilling, men det beroede på en fejl. Hun har oplevet et andet eksempel, hvor man havde behandlet en stilling i programmet som en militær tjenestemandstilling, selv om der var tale om en civil kontorchefstilling i departementet. Dette eksempel drejer sig om stillingen som chef for kapacitetskontoret, som blev slået op i maj 2013. Hun gjorde i et brev af 11. november 2013 HOD opmærksom på, at den person, som var blevet ansat i stillingen, var blevet udnævnt varigt som oberstløjtnant, men at han var blevet tidsbegrænset ansat i stillingen som kontorchef i henhold til normerings- og klassificeringslovens § 5.

Forsvarsministeriet og Moderniseringsstyrelsen holdt inden mæglingsmødet den 8. januar 2015 et formøde, hvorunder Forsvarsministeriet erkendte, at der var begået en række fejl, som man gerne ville erkende på mæglingsmødet. Det var således en fejl, at stabschefstillingen var blevet registreret i systemet som en militær stilling og ikke som en civil stilling, ligesom det var en fejl, at stillingen ikke var blevet lønindplaceret i overensstemmelse med reglerne i rammeaftalen. Det var administrationskontoret, som havde stået for, at stillingen fejlagtigt var blevet registreret som en militær stilling i Demars-systemet. Det var ikke noget, som hun havde været involveret i, og hun ved ikke, hvorfor det skete. Beskrivelsen i hendes notat af 6. november 2014, som HOD har fået delvis aktindsigt i, redegør blot for sagsforløbet i sagen og kan ikke bruges i en argumentation for, at stabschefstillingen er en militær tjenestemandstilling, da det sagsforløb, som der redegøres for i notatet, netop havde været fejlbehæftet.

Rikke Kraiberg har forklaret bl.a., at hun blev tilknyttet Forsvarsministeriets departement i juni 2014 og fastansat i november 2014.

Hun har været med til at skrive sagsnotatet af 6. november 2014, ligesom hun deltog i formødet og mæglingsmødet den 8. januar 2015. Hendes forklaring herom er samstemmende med den af Anne Marie Sørensen afgivne forklaring. Forsvarsministeriet har således anerkendt at have begået fejl, men har på intet tidspunkt anerkendt, at der skulle være begået brud på klassificeringsaftalen.

Mette Christensen har forklaret bl.a., at hun er afdelingsleder og HK sagsbehandler i Forsvarsministeriets departement.

Stillinger i departementet er civile stillinger. Sådan har det altid været i de 30 år, hvor hun har været ansat i departementet, og Peter Frausings stilling skulle derfor have været oprettet som en civil stilling. Stillingen blev imidlertid af hende indtastet i Demars-systemet som en militær stilling, idet det var sådan, hun havde forstået de instruktioner, som hun fik fra kontorchef Lotte Spanggaard. Peter Frausing, som havde været ansat i en civil stilling i Statsministeriet, skulle således tilbage i det militære system som oberstløjtnant og herefter indgå som sådan i programmet som stabschef, og det var på denne baggrund, at hun fik den opfattelse, at der var tale om en militær stilling. De skulle have Peter Fausing tilbage i lønsystemet, hvilket må være grunden til, at de oprettede ham som stabschef i første omgang. Som hun forstod det, var Peter Fausing's stilling midlertidig. Hvis det havde været en permanent stilling, skulle den have været slået op, men det blev den ikke.

Den under sagen fremlagte befaling af 13. maj 2013 fra befalingssystemet har hun ikke haft noget at gøre med.

Lone Lindsby har forklaret bl.a., at hun tiltrådte som direktør for Program Nyt Kampfly pr. 15. august 2013.

På det tidspunkt var strukturen for organisering og håndtering af opgaven endnu ikke på plads. Planen for, hvordan opgaven skulle håndteres, måtte være på plads, førend organiseringen kunne tilrettelægges, men det kunne ikke ske en gang for alle, da det var en dynamisk proces med forskellige faser og med behov for forskellige kompetencer over tid. Hun var derfor interesseret i at have nogle frihedsgrader.

Hun fik ved sin tiltræden af departementschefen oplyst, at hun havde frie rammer med hensyn til at fastlægge organisationen, og at hun havde fået stillet Peter Fausing til rådighed til at hjælpe sig hermed. Dette var en midlertidig ordning, medmindre de besluttede sig for noget andet, hvilket Peter Fausing var helt indforstået med. Efter hendes opfattelse var det dog ikke i første fase relevant at tage stilling til, om stabschefstillingen skulle være endelig. Hun fik

løbende meldinger om, at HOD interesserede sig for stillingen, men hun ville gerne trække beslutningen.

Kontorchef Anders Jakobsen tilkendegav omkring maj 2014, at han syntes, at stillingen nu skulle slås op, og der blev i den anledning lavet et udkast til stillingsopslag. Stillingen blev dog ikke slået op, da der pågik forhandlinger om reorganisering af Forsvarsministeriets departement. I efteråret 2014 efter, at en del var faldet på plads, blev hun klar over, at hun havde for meget ledelseskapacitet i forhold til de fremtidige behov. Hun blev samtidig klar over, at Peter Fausing gerne ville søge nye græsgange, så resultatet er blevet, at der aldrig er blevet oprettet en varig stabschefstilling, og at Peter Fausing overgik til en oberststilling i militæret fra 1. februar 2015.

Parternes argumenter

Klager har anført bl.a., at der er tale om et klart brud på klassificeringsaftalen. Det fremgår således af § 1 i klassificeringsaftalen, at Finansministeriet eller det ministerium, som er bemyndiget hertil, skal udarbejde forslag til klassificering af nyoprettede tjenestemandstillinger og sende forslaget til vedkommende centralorganisation. Ifølge klassificeringsaftalen kan en stilling først besættes, når den er klassificeret.

Oberstløjtnant Peter Fausing blev imidlertid befalet til varig tjeneste i en stilling som stabschef i lønramme 38, uden at stillingen forinden var blevet klassificeret i overensstemmelse med den aftalte procedure. Forsvarsministeriet har således tilsidesat reglerne for klassificering, ligesom Forsvarsministeriet har frataget organisationerne muligheden for reelt at forhandle klassificeringen af stillingen.

Moderniseringsstyrelsen og Forsvarsministeriet erkendte på mæglingsmødet den 8. januar 2015, at de var enige i, at stillingen som stabschef ved Program Nyt Kampfly skulle have været klassificeret, og at der var tale om en fejl, når dette ikke var sket. Dette fremgår klart af mødereferatet af 9. februar 2015, som er underskrevet af begge parter, og indklagedes erkendelse må sidestilles med en bindende proceserklæring.

Begrebet ”klassificering” er veldefineret i klassificeringsaftalen, og dette begreb kan ikke anvendes i flæng eller upræcist og da slet ikke af de øverste statsmyndigheder. Der er derfor tale om en efterrationalisering, når det nu fragås, at der under mæglingsmødet blev erkendt et brud på klassificeringsaftalen. Dette er i sig selv et brud på et centralt og vigtigt loyalitetsprincip om, at en parts anerkendelse af et brud er bindende over for den anden part, og at en anerkendelse af et brud derfor ikke senere kan fragås.

Indklagede har ikke påvist et juridisk grundlag for, at stabschefstillingen skulle have været oprettet som en civil stilling. Det må have formodningen for sig, at stillingen skulle oprettes som en varig militær stilling, når den blev oprettet som sådan. Der påhviler derfor indklagede en streng bevisbyrde med henblik på at godtgøre og underbygge et synspunkt om, at stillingen

reelt ikke var en militær tjenestemandstilling. Denne bevisbyrde er på ingen måde løftet. Tværtimod skrev Forsvarsministeriet i sit sagsnotat af 6. november 2014, at Peter Fausing var placeret i en stabschefstilling i lønramme 38, at stillingen var gyldig fra den 1. april 2013, og at stillingen havde PKAT 188, hvilket var en militær tjenestemandstilling. Derudover fremgår det af Forsvarsministeriets notat af 11. juli 2014, at stillingen som stabschef for programmet skulle klassificeres, og at det var den eneste chefstilling, som endnu ikke var blevet klassificeret i programmet. Hertil kommer, at Mette Christensen har forklaret, at hun tastede stillingen som en militær tjenestemandstilling på baggrund af de instruktioner, som hun fik.

Hvis Peter Fausing skulle have været ansat i en civil stilling, skulle han have været ansat som afdelingschef og i ”overtalligt nummer”, hvilket Forsvarsministeriet skulle have skrevet til ham, men det gjorde de ikke. Det billede, der tegner sig, er derfor, at Peter Fausing, som var varigt ansat som oberstløjtnant, blev beordret til varig tjeneste i tjenestestillingen som stabschef, men denne stilling var ikke blevet klassificeret i overensstemmelse med klassificeringsaftalens regler. Normerings- og klassificeringsloven fra 1958 er i den forbindelse uden betydning, da den gælder for kontorchefer og afdelingschefer, men ikke for stabschefer. Det er da også påfaldende, at det først er meget sent i forløbet, at indklagede har fremsat synspunktet om, at stillingen burde have været en civil stilling. HOD blev således først bekendt med, at Forsvarsministeriet gjorde dette synspunkt gældende, da de i forbindelse med en aktindsigts-sag i december 2014/januar 2015 fik aktindsigt i Forsvarsministeriets notat af 24. september 2014.

HOD's godkendelse af aftalen af 8. maj 2013 om tillæg til Peter Fausing er uden relevans i forhold til den stilling, som Peter Fausing tiltrådte lige før 1. april 2013. Godkendelsen af aftalen om tillæg skete således på baggrund af en forudsætning om, at Peter Fausing som hidtil var placeret i en stilling som oberstløjtnant. Først i juni 2013 opdagede HOD, at Peter Fausing var blevet beordret til varig tjeneste som stabschef for Program Nyt Kampfly. HOD var ikke blevet orienteret herom forinden, og Bent Fabricius godkendte ikke, at dette kunne ske uden klassificering af stillingen.

Rammeaftalen om kontraktansættelse af chefer i staten kunne ikke finde anvendelse ved besættelse af stillingen som stabschef i Program Nyt Kampfly. På tidspunktet for oprettelsen af stillingen i marts/april 2013 var der nemlig ikke hjemmel til at anvende rammeaftalen på stillingen. En sådan hjemmel blev først aftalt ved Aftale om vilkår for militære chefer og chefer i det statslige redningsberedskab af 19. maj 2015. Aftalen havde virkning fra underskriftdatoen, og der var ikke en sådan hjemmel tidligere.

Der er intet i sagen, der tyder på, at stillingen var midlertidigt oprettet som hævdet af indklagede. Dette er en efterrationalisering, som ikke har nogen form for støtte i det skriftlige grundlag. Det er endvidere fuldstændig udokumenteret, at Peter Fausing alene var ”fungerende”. Det er imidlertid uden betydning, om stillingen var midlertidig eller ej, da klassificeringsreg-

lerne ikke indeholder undtagelser for tidsbegrænsede stillinger og derfor også gælder for sådanne stillinger.

Det efterfølgende forløb er uden betydning for sagens afgørelse, da bruddet er sket senest ved Peter Fausings lønmæssige indplacering den 1. april 2013. Det er ubestridt af indklagede, at klageren på dette tidspunkt intet kendte til stillingens oprettelse. Uenigheden mellem parterne om, hvornår HOD blev opmærksom på oprettelsen, er således uden betydning for sagens afgørelse.

Bruddet indebar, at Peter Fausing har været i risiko for at lide tab. Hvis han i sin ansættelsesperiode som stabschef i Program Nyt Kampfly var blevet afskediget på grund af helbredsbe-
tinget utjenstedygtighed eller var afgået ved døden, ville pensionsberegningen (egen- eller ægtefællepension) efter tjenestemandsløven være foregået med udgangspunkt i lønramme 37 i stedet for lønramme 38. Det er endvidere en skærpene omstændighed, at der er begået et klar
brud på klassificeringsaftalen, som ikke skyldes en fejltagelse eller en misforståelse. For-
svarsministeriet har således bevidst ignoreret organisationens forhandlingsret, hvilket ikke er
første gang. Hertil kommer, at det er en skærpene omstændighed, at indklagede nu benægter
bruddet efter på mæglingsmødet den 8. januar 2015 at have erkendt det som en fejl. Der er
som følge af det anførte forskyldt en alvorlig bod, og boden bør derfor udmåles til ikke under
300.000 kr.

Indklagede har ikke påstået afvisning, men har tværtimod realitetsbehandlet sagen, og det er
derfor uberettiget af indklagede nu at fremføre, at sagen slet ikke burde føres ved Tjeneste-
mandsretten.

Indklagede har anført bl.a., at det erkendes, at der er begået fejl, men at det bestrides, at der
som følge heraf er sket brud på klassificeringsaftalen. Denne aftale finder slet ikke anvendelse
på stillingen som stabschef ved Program Nyt Kampfly. Det følger heraf, at indklagede skal
frifindes for den nedlagte påstand. Da dette er et forhold, som kan prøves af Tjenestemand-
retten, har der ikke været nogen anledning for indklagede til at påstå sagen afvist.

Stillinger i Forsvarsministeriets departement er civile stillinger, da der er tale om en civil
myndighed, der ikke er en del af det militære forsvar. Chefer i selve Forsvarsministeriets de-
partement har derfor været ansat som civile chefer i årtier. Hjemlen til at ansætte personer
med militær baggrund i disse civile stillinger findes i § 5 i lov om normering og klassificering
af statstjenestemandstillinger, der fortsat er gældende, jf. bekendtgørelse nr. 683 af 25. juni
2004. Cheferne indplaceres efter rammeaftale om kontraktansættelse af chefer i staten. Det vil
sige, at der indplaceres i løngrupper, hvorimod der ikke sker klassificering efter lønrammer.
Indplacering i løngruppe 1 og 2 kan foretages af ministeriet selv uden at inddrage organisatio-
nen. Når stillingen besættes med en person med militær baggrund, indebærer det, at vedkom-
mende midlertidigt ansættes i en civil stilling og sættes i ”overtalligt nummer” i vedkommen-
de værn. Den pågældende kan vælge at forblive tjenestemandsansat, og der sker i så fald en

”oversættelse” til den lønramme, som stillingen svarer til, men det ændrer ikke på, at den pågældende er ansat i en civil stilling omfattet af rammeaftalen.

Det følger af ledelsesretten, at det tilkommer Forsvarsministeriet at beslutte, om en stilling skal være civil eller militær, og HOD har været fuldt bekendt med, at det er helt fast praksis i Forsvarsministeriet at anse stillinger i departementet som civile stillinger.

Der er ingen forklaring på, hvorfor Peter Fausings stilling ikke skulle være en civil stilling, når han blev ansat i departementet. Registreringen af stillingen i Demars-systemet som værende en militær stilling beroede alene på, at Mette Christensen misforstod de instruktioner, som hun fik fra kontorchef Lotte Spanggaard, og der er derfor tale om en rent intern registrering, som ikke kan tillægges nogen betydning. Det er endvidere uden betydning for sagens bedømmelse, hvad der er anført i ”befalingen” fra maj 2013 fra Forsvarsministeriets personalestyrelse. Denne registrering var også rent intern og havde i øvrigt alene betydning for tjenestereglernes sondring mellem fast og midlertidigt tjenestested.

Det kan på den anførte baggrund lægges til grund, at det alene skyldtes en fejl, at stillingen som stabschef ved Program Nyt Kampfly internt i Forsvarsministeriet blev oprettet som værende en militær stilling. Det bestrides imidlertid, at denne fejl skulle kunne betyde, at de skridt, der normalt er forbundet med oprettelse af en militær stilling, herefter skal følges. Indklagedes pligter i relation til lønindplacering og høring af organisationer skal derfor ikke vurderes i forhold til klassificeringsaftalen, men skal derimod vurderes i forhold til rammeaftalen om kontraktansættelse af chefer i staten. Forsvarsministeriet kunne efter disse regler selv have indplaceret stabschefstillingen i løngruppe 2 uden høring af HOD. Det var en fejl, at stabschefstillingen ikke blev lønindplaceret i overensstemmelse med rammeaftalens regler, men denne fejl udgør ikke noget brud på klassificeringsaftalen, og det er ikke en fejl, som Tjenestemandensretten kan påkende.

At det hele tiden har været indklagedes opfattelse, at der var tale om en civil stilling omfattet af rammeaftalen, fremgår af de forklaringer, som er afgivet af indklagedes vidner, ligesom det fremgår af det udkast til stillingsopslag, som blev udarbejdet i maj 2014, samt af Forsvarsministeriets notater af 11. juni 2014 og 24. september 2014. Det er i den forbindelse uden betydning, at notatet af 11. juni 2014 taler om ”Klassificering af stillingen som stabschef”, da begreberne ”klassificering” og ”(løn)indplacering” anvendes i flæng, og da der efter notatets samlede indhold ikke kan være tvivl om, at det i notatet indstilles, at der skal ske lønindplacering i henhold til rammeaftalen.

Det notat af 6. november 2014, som HOD har fået delvis aktindsigt i, er udarbejdet i anledning af en henvendelse fra HOD og gengiver alene det faktuelle indhold af de interne registreringer i Demars og befalingssystemet, men tager ikke stilling til, om registreringerne er foretaget korrekt. Notatet er derfor uden selvstændig bevisværdi.

Det bestrides endelig, at indklagede på mæglingssmødet den 8. januar 2015 skulle have erkendt at have begået brud på klassificeringsaftalen. En sådan erkendelse fremgår heller ikke af det underskrevne mødereferat, som skal læses i sin helhed. Det fremgår således udtrykkeligt af referatet, at det er Forsvarsministeriets opfattelse, at stabschefstillingen er en civil stilling omfattet af rammeaftalen. Den manglende klassificering, som indklagede anerkender som en fejl, er således i relation til denne aftale, da en stilling ikke både kan være omfattet af rammeaftalen og klassificeringsaftalen. Begreberne ”klassificering” og ”(løn)indplacering” anvendes som allerede nævnt i flæng, hvilket også giver mening, da ”indplacering” sprogligt i sig selv er en form for klassificering. Mæglingssmødereferatet kan derfor ikke tages til indtægt for andet, end at det anerkendes som en fejl, at der ikke er foretaget endelig klassificering/lønindplacering af stillingen som stabschef for Program Nyt Kampfly i henhold til reglerne i rammeaftalen.

Hvorvidt stillingen var midlertidig eller varig, har alene betydning, såfremt Tjenestemandsretten lægger til grund, at stillingen som stabschef skal behandles efter reglerne for klassificering af militære tjenestemandstillinger, selv om oprettelsen af stillingen som sådan i Demars-systemet beroede på en fejl. Klager har i Tjenestemandsrættens sag TR2014.0005 anerkendt, at klassificeringsaftalen ikke er til hinder for, at en person kan fungere midlertidigt i en stilling, jf. 2. afsnit i ”Tjenestemandsrættens bemærkninger og resultat” i Tjenestemandsrættens dom af 17. september 2015 i sag TR2014.0005. Forsvarsministeriet havde ved stillingens oprettelse alene brug for en person i en midlertidig rolle, som kunne sætte programmet op til brug for den kommende direktør. Den manglende klassificering/lønindplacering hang sammen med usikkerheden om, hvorvidt der overhovedet skulle være en stabschefstilling i Program Nyt Kampfly. Der var fra starten en bevidsthed om, at en endelig beslutning herom først ville blive truffet, når programdirektøren var blevet ansat og havde haft lejlighed til at tage stilling til organisationens sammensætning. Peter Fausing var selv fuldt ud bekendt med og havde accepteret, at han alene fungerede i en midlertidig stilling. Det viste sig, at der ikke blev behov for en varig stilling, som derfor aldrig er blevet oprettet, og Peter Fausing var selv interesseret i at søge andre græsgange. Der er derfor ingen, som er blevet berørt af eller har lidt tab ved den manglende klassificering/lønindplacering.

Det følger af det anførte, at der under alle omstændigheder ikke er grundlag for at idømme nogen bod. Findes der at være grundlag herfor, kan der allerhøjest blive tale om en mindre ordensbod.

Tjenestemandsrættens bemærkninger og resultat

Det påhvilede Forsvarsministeriet ved oprettelsen i marts/april 2013 af stillingen som stabschef i Program Nyt Kampfly at sørge for at få fastlagt stillingens grundløn, og dette gælder, uanset om stillingen skulle være af midlertidig eller varig karakter. Proceduren for grundlønens fastsættelse afhang imidlertid af stillingens karakter. Var der tale om en militær tjenestemandstilling, havde Forsvarsministeriet pligt til at følge den procedure, som er aftalt i aftalen af 20. juni 1995 om klassificering af nyoprettede tjenestemandstillinger. Var der der-

imod tale om en civil stilling i Forsvarsministeriets departement, havde Forsvarsministeriet pligt til at følge den procedure, som er aftalt i rammeaftalen om kontraktansættelse af chefer i staten.

Det er efter det oplyste Forsvarsministeriets helt faste praksis, at administrative stillinger i Forsvarsministeriets departement anses for at være civile stillinger. Besættes en sådan stilling med en militær tjenestemand, sker det i henhold til § 5 i lov nr. 5 (Lovtidende B) af 7. juni 1958 om normering og klassificering af statstjenestemandstillinger, der er opretholdt ved bekendtgørelse nr. 683 af 25. juni 2004. Det følger heraf, at de pågældende under deres ansættelse i Forsvarsministeriet sættes i overtalligt nummer i deres værn eller korps.

Stillingen som stabschef i Program Nyt Kampfly var en administrativ stilling i Forsvarsministeriets departement, og stillingen var derfor efter den nævnte praksis en civil stilling omfattet af rammeaftalen om kontraktansættelse af chefer i staten. Der er ikke oplyst omstændigheder, som kan begrunde, at det skulle forholde sig anderledes, og det lægges derfor til grund, at det beroede på en fejl begået af det administrative personale, at stillingen ved dens oprettelse i Forsvarsministeriet blev registreret som en militær tjenestemandstilling. En sådan fejl kan ikke i sig selv anses for bindende for ministeriet, som efterfølgende vil kunne berigtige fejlen, og fejlen kan derfor heller ikke i sig selv begrunde, at Forsvarsministeriet har haft pligt til at følge proceduren efter klassificeringsaftalen i stedet for proceduren efter rammeaftalen, således som ministeriet forberedte i forbindelse med udarbejdelsen af udkastet til stillingsopslag i maj 2014 samt i de følgende måneder, men som ministeriet aldrig fik fuldført.

Tjenestemandsretten finder, at Forsvarsministeriet i forløbet har begået en række alvorlige procedurefejl, herunder ved at undlade at sørge for ved stillingens oprettelse at få fastlagt stillingens lønmæssige indplacering i overensstemmelse med rammeaftalens regler herom. Da fejlene imidlertid ikke indebærer, at der er sket brud på klassificeringsaftalen, og da Tjenestemandsretten ikke kan tage stilling til brud på rammeaftalen – hvad der da heller ikke er nedlagt påstand om – tages indklagedes frifindelsespåstand herefter til følge.

Thi kendes for ret:

Indklagede, Moderniseringsstyrelsen, frifindes.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part.

Lene Pagter Kristensen